

Information om förslag till stadgeförändring och om arbetet med ny organisationsstruktur

Under flera år har ombudsmötet i samband med SOF:s årsmöte diskuterat en ökad integration av organisationsnivåerna riks, regional och lokal inom "FågelSverige". Efter ombudsmötet 2009 tillsatte SOF:s styrelse en arbetsgrupp som skulle arbeta fram förslag till utformning och genomförande. Förslagen presenterades på SOF:s ombudsmöte 2010 och en stor del av mötet ägnades åt diskussioner i denna fråga. Ett förslag till förändrade stadgar antogs också på årsmötet 2010. För att stadgarna ska bli gällande krävs ett beslut även på årsmötet 2011.

Stadgeförändringen

Det förslag till nya stadgar som antogs av årsmötet 2010 bifogas liksom lydelsen i de befintliga stadgarna. Syftet med förslaget är dels att föreningen skall övergå från dagens direkta medlemsstyrning till en representativ styrning där SOF:s regionalföreningar utser ombud till årsmötet, dels att möjliggöra en starkare knytning mellan regional- och riksförening genom integrerat medlemskap.

I korthet innebär ändringarna följande:

- De tre nivåerna, riksförening, regionalförening och lokalförening definieras i stadgarna.
- Möjlighet till integrerat medlemskap beskrivs. Denna integration är frivillig och bygger på att intresserade regionalföreningar kan fatta beslut om integrationen och gör motsvarande ändringar i sina stadgar.
- Representativ demokrati införs där regionalföreningarna utser ombud till riksföreningens årsmöte. I dagsläget har alla riksföreningens medlemmar rösträtt vid årsmötet.
- Närvaro-, yttrande-, förslags- och motionsrätt regleras i enlighet med föregående.
- Viss omändring av paragrafernas ordning.

Arbetsgruppens förslag kring förändrad organisation

I den arbetsgrupp som arbetade inför årsmötet 2010 har ingått representanter för ett antal regionalföreningar och från SOF:s styrelse. Arbetsnamnet för den nya organisationen har varit "Kedjan" och arbetsgruppen kallas Kedjan-gruppen. Den har bestått av:

Nils Abrahamsson
Bengt Allberg
Göran Säwén
Dag Rådström
Gunnar Ivmark
Linus Hedh
Per Undeland
Gunilla Jarfelt
Dennis Kraft

Göteborgs OF
Medelpads OF
Medelpads OF
Stockholms OF
Stockholms OF
Ölands OF
Dalslands OF
SOFs styrelse (Göteborg)
SOFs styrelse (ordf. arbetsgruppen, Göteborg)

Eva Mattsson
Anders Lundquist
Stina Thelander
Kent-Ove Hvass

SOFs styrelse (Uppsala)
SOF (Mörbylånga)
Göteborgs OF (adjungerad)
Västergötlands OF

Arbetet i Kedjargruppen

Under 2009 och 2010 har tre möten genomförts om sammanlagt 6 arbetsdagar. Resultatet presenteras kortfattat i det följande.

Arbetsgruppen har initialt inriktat sig på organisationsnivåerna riks och regional. Modellen bör dock vara tillämplig även om lokal organisationsnivå tillkommer. Beträffande den internationella nivån är redan SOF en del av BirdLife International. Det samlade medlemsantalet utgör grund för avgiften som betalas i efterskott med en dollar per medlem och år. På så vis är en medlem i SOF automatiskt medlem i BirdLife International.

Utmaningen i de diskussioner som har förts i Kedjan-gruppen är att tänka nytt och att inte vara låst tankemässigt till nuvarande struktur. Det kan vara svårt och är en omständighet man måste vara ödmjuk inför. Samma svårighet finns givetvis för alla som tar del av tankar och förslag i fortsatta diskussioner och arbete.

Ny struktur

Det grundläggande i arbetet har varit att ta bort den oklarhet som idag finns beträffande vad man tillhör när man ansluter sig till en fågelförening. I den modell som föreslås tillhör man organisatoriskt alla nivåerna oavsett vilken nivå man väljer som huvudsaklig utgångspunkt för medlemskapet.

Arbetsgruppen är övertygad om att den nya organisationen kommer att bli en starkare naturvårdsorganisation för opinionsbildning och påtryckning på samtliga organisatoriska nivåer. Riksnivån blir starkare genom fler medlemmar och starkare regional och lokal förankring. På motsvarande sätt får regional och lokal nivå större tyngd inom sina regioner och kommuner genom att vara en tydligare del av en större rikstäckande organisation. Vår sammantagna kompetens är stor och denna bör rätt hanterad kunna utnyttjas och utvecklas än mer. Till exempel kan nätverk byggas upp där enskilda medlemmar samlas runt områden där de har intresse, kompetens och vill bidra med ideella insatser.

En möjlig framtida vinst kan bli att administrativt arbete kan rationaliseras. Det kan gälla hemsidor, tidningar, distribution och ekonomisystem.

Följande enkla matris åskådliggör det förändrade medlemskapet:

Medlemskap	Nuvarande org	Ny org
Båda nivåerna	Två medlemskap	Ett medlemskap
Enbart riks	Finns	Finns ej
Enbart regional	Finns	Finns ej

Följande matris åskådliggör vilka tidningar som kan följa med ett medlemskap i den nya organisationen.

Regional tidning	Rikstidning	Möjligt i ny org.
Ja	Ja	Ja
Ja	Nej	Ja
Nej	Ja	Ja
Nej	Nej	Ja

Representativ demokrati

En viktig utgångspunkt för Kedjan-gruppen är att stärka samhörigheten mellan det som idag är olika föreningar. Målet är att vi skall uppfattas som en organisation, inte flera olika, och att organisationens bas skall vara det lokala arbetet. För att uppnå detta föreslår arbetsgruppen införande av representativ demokrati som innebär att regionalföreningarna genom sina ombud på riksårsmötet utser riksstyrelsen och fattar andra beslut. Den direkta rösträtten för medlemmar på denna nivå avskaffas. I förslaget till ändringar i stadgarna har varje regionalförening en röst för varje påbörjat 500-tal medlemmar. Exempelvis får då Medelpad OF med sina drygt 300 medlemmar 1 röst medan Göteborgs OF får 3 röster för sina 1300 medlemmar. Förväntningen är att den representativa demokratin skall bidra till att vitalisera organisationen med kraften kommande underifrån.

Olika typer av medlemskap

Arbetsgruppen föreslår att det öppnas en möjlighet till medlemskap utan tidning eller tidskrift till en lägre kostnad. Motivet till detta är dels att medlemmar som lämnar en regional- eller riksföreningen med hänvisning till "att man inte hinner läsa" kan hållas kvar, dels att kunna rekrytera nya medlemmar som nöjer sig med information på föreningens hemsida. Arbetsgruppen bedömer att risken är liten att det blir "strömavhopp" till ett medlemskap utan tidning. Däremot är bedömningen att det kan locka många nya medlemmar.

Detaljer i själva konstruktionen som måste vara gemensamma för regional- och riksföreningen är regler för ungdomsmedlemskap och familjemedlemskap.

Hur ser då ett tänkt medlemskap ut och vad blir det för kostnadsförändringar? Följande huvudvarianter finns:

Ny medlem utan tidning: Betalar förslagsvis 100 kronor varav hälften går till regional nivå och hälften till riks.

Ny medlem: Sannolikt kommer det att skilja beroende på var den nya medlemmen anmäler sig; via regional nivå eller via riksnivån. Om det sker via regional nivå är det troligt att en ny medlem betalar exempelvis 150 kronor till regional nivå (som levererar tidning) och 50 kronor till riksnivån. Den nya medlemmen betalar alltså 200 kronor och blir medlem med regional tidning. Den nya medlemmen informeras om att hon/han är medlem i nivåerna BirdLife, riks- och regionalförening och får tidningen från regionalföreningen. Om den nya

medlemmen ansluter sig via riksnivån blir det omvända förmodligen vanligast. Av medlemsavgiften går då 150 till riksnivån och 50 till regional nivå.

Medlem i antingen SOF eller regionalförening: Här blir det exempelvis 50 kronor i höjning av medlemsavgiften som går till den nivå som medlemmen inte tidigare varit ansluten till.

Medlem i SOF och regionalförening: Ingen skillnad för medlemmen förutom att medlemsavgiften betalas i sin helhet på samma gång.

Medlemskap i flera regionalföreningar: Möjlighet att vara med i flera regionalföreningar eller prenumerera på flera tidskrifter skall finnas även i den nya organisationen. Dock måste detta samordnas så att man enbart räknas som medlem en gång på riksnivån.

Gemensamt för allt ovan är att det administreras i ett centralt medlemsregister för att kunna hålla rätt på ekonomiska uppdelningar och medlemsstatistik.

Anslutning till kedjan

Kedjan-gruppen föreslår att integreringen ska vara frivillig för regionalföreningarna, den ska bygga på det goda exemplet. Vidare räknar gruppen med att det kommer att ta flera år innan arbetet med integrationen är klart.

Kedjan-gruppen föreslår att ekonomin för regional- och riksnivå även fortsättningsvis ska vara skild. Detta eftersom arbetsgruppen i dagsläget inte ser några fördelar med att integrera ekonomierna. Däremot är det nödvändigt att ha ett gemensamt medlemsregister, vilket kommer att medföra vissa förändringar för den regionala administrationen.

Namnfrågan

Namnfrågan har kommit upp vid ett flertal tillfällen under arbetsgruppens möten. Namnfrågan är väsentlig men arbetsgruppen anser inte att den är avhängig själva arbetet med organisationsförändringen. Dock menar arbetsgruppen att ett byte av namn och logotyp ska diskuteras. På förslag från Kedjan-gruppen rekommenderade ombudsmötet att styrelsen skulle utreda förutsättningarna att låta någon mer utomstående titta på vår organisation från ”utsidan” för att utgående från det föreslå namn och logga.

Stadgeförändring för regionalföreningar

För regionalförening som vill ansluta sig till det integrerade medlemskapet fordras stadgeförändring. Ett förslag till nya normalstadgar för sådan regionalförening kommer att tas fram.